

/https://www.irna.ir/news/83396130

۲۴ تیر ۱۳۹۸ - ۱۰:۳۹

کد خبر 83396130

جهان / اروپا

موسویان: پاسخ حسن نیت برجامی ایران تحریم و فشار حداکثری نبود

تهران - ایرنا - سخنگوی سابق تیم مذاکره کننده هسته‌ای معتقد است آمریکا نه تنها به تعهدات برجامی خود عمل نکرد بلکه «سیاست انعطاف و همکاری حداکثری» و نیز حسن نیت ایران را در پایبندی به برجام با «تحریم و فشار حداکثری» پاسخ داد.

«سید حسین موسویان» با انتشار یادداشتی در نشریه آمریکایی «فارین افرز» افزود: در حالیکه اوضاع اقتصادی به دلیل تحریم‌های آمریکا و ناکارآمدی‌های داخلی بدتر شده اما مردم این بار دولت آمریکا را مقصر می‌دانند و نه دولت ایران را، چون افکار عمومی ایران قانع شده که دولت روحانی به تعهدات خود عمل کرد و این دولت ترامپ آمریکا بود که تعهداتش را نقض کرد.

** عدم استمرار تعامل سازنده با غرب

خروج آمریکا از برجام موجب بی اعتمادی مردم به آمریکا شده و مسوولان کشور را با بحران ناخواسته و دشوار مواجه کرده است. برجام حاصل توافق ایران و آمریکا و سایر قدرتهای جهانی بود، مصوب شورای امنیت سازمان ملل متحد و آژانس بین المللی انرژی اتمی بود، حاوی جامع‌ترین اقدامات تاریخ عدم اشاعه بود، ایران تعهدات حداکثری در زمینه شفافیت هسته ای را پذیرفت در حدی که در تاریخ عدم اشاعه سلاح های هسته ای بی‌سابقه بود و ۲ سال نیز طبق ۱۵ گزارش آژانس به تعهدات خود کامل عمل کرد.

اما آمریکا در مقابل چه کرد؟ آمریکا نه تنها به تعهدات برجامی خود در رفع تحریم ها و تسهیل تجارت با ایران عمل نکرد بلکه از برجام خارج شد و پاداش حسن نیت های ایران را با اعمال گسترده ترین تحریمها و فشارها و خصمانه ترین سیاستها در تاریخ روابط دو کشور داد و «سیاست انعطاف و همکاری حداکثری» ایران را با «تحریم و فشار حداکثری» جواب داد به طوریکه تحریم‌های جدید آمریکا از تحریم‌ها علیه کره شمالی که از آن پی تی خارج شد و بمب هسته ای ساخت، هم بیش‌تر است.

نکته دیگری که باعث سرخوردگی مردم و مسوولان شده، ضعف و درماندگی اروپا و سایر کشورهای غربی در انجام تعهدات برجامی‌شان است.

این واقعیت های تلخ باعث شده که آن دسته از سیاستمدارانی که در ایران سالها برای تحقق برجام، بهبود روابط با غرب و تعهد به مقررات بین المللی تلاش کرده اند، تضعیف شوند و خروج تدریجی از برجام در دستور کار مسوولین قرار گیرد که این امر حمایت مردمی هم دارد.

همچنین در سیاست تعامل و همکاری با غرب تجدید نظر شود و اتحاد استراتژیک درازمدت، عمیق و آهین با قدرتهای آسیایی و بلوک شرق همچون چین و روسیه در دستور کار قرار گیرد.

گرایش توده مردمی ایران در یکصد سال گذشته به سمت غرب بوده است، اما تحولات اخیر، زمینه های چرخش مردمی در ایران به سمت شرق را فراهم کرده و لذا برای اولین بار حاکمیت در ایران با رضایت مردمی در اعمال سیاست گرایش به شرق مواجه است.

مسوولان این پیش بینی را دارند که در صورت خروج ایران از برجام، آمریکا با استفاده ابزاری از معاهده «ان پی تی» و با همراهی اروپا مجدد تلاش کند که ایران را به شورای امنیت سازمان ملل بکشاند.

بنابراین با وجودی که ایران اولین کشور پیشنهاد دهنده معاهده «ان پی تی» بوده، اکنون خروج از «ان پی تی»، گزینه ای است که بخاطر سیاست های ترامپ، برای اولین بار بعد از انقلاب ۱۹۷۸، مورد توجه جدی مسوولان قرار گرفته است. زیرا ایران هرچه بیشتر به تعهدات خود در قالب معاهده «ان پی تی» عمل کرده است، بیشتر مورد تحریم و فشار قرار گرفته است.

اکنون مسوولان و مردم ایران در مورد استاندار دوگانه غرب و تبعیض های آشکار علیه ایران در اجرای «ان پی تی» در ۴۰ سال گذشته اتفاق نظر دارند.

یک تنفر و خشم بی سابقه ایرانی ها از این است که «نتانیاهو» سردمدار اتهامات هسته ای علیه ایران شده و نقش پلیس هسته ای خاورمیانه را ایفاء می‌کند در حالیکه ایران هم عضو معاهده هسته ای است و هم بمب هسته ای ندارد اما اسرائیل معاهده هسته ای را نپذیرفته و صدها بمب هسته ای هم دارد.

خشم دیگر آنها از اتحاد آمریکا، اسرائیل و عربستان علیه ایران برای تقابل و تغییر حکومت در ایران است.

آمریکا سپاه پاسداران ایران را به عنوان یک سازمان تروریستی تعیین کرده است. در حالیکه سپاه و بسیج در جنگ عراق علیه ایران نقش تعیین کننده ایفاء کردند و صدها هزار خانواده ایرانی عضو شهید یا مجروح از سپاه و بسیج دارند که بخاطر دفاع از تمامیت ارضی ایران و تامین امنیت ملی کشور شهید یا مجروح شده اند.

لذا سیاست ترامپ علیه سپاه، بطور واضح از سوی اکثریت ایرانی ها، اقدامی علیه مردم، حاکمیت و امنیت ملی ایران تلقی می‌شود. من خود به عینه شاهد شادی و احساس غرور مردم از ساقط کردن پهپاد آمریکایی در خلیج فارس بودم.

** راه حل منطقه ای

با توجه به اینکه اکثر مسوولان و مردم ایران امیدی به نجات برجام ندارند و اسرائیل هم حاضر به پذیرش خاورمیانه عاری از سلاح هسته ای نیست، سیاست فشار حداکثری ترامپ ایران را به سمت «اتخاذ سیاست بازدارندگی هسته ای» سوق خواهد داد تا بالانس هسته ای ایران و اسرائیل ایجاد شود.

گزینه ای که برخی از نخبگان برجسته سیاسی آمریکا قبلاً پیشنهاد کرده اند. برای مثال «کنت والتر» تئوریسین برجسته آمریکایی در سال ۲۰۱۲ درمقابل فارین افرز نوشت که ایران باید به سلاح هسته ای مجهز شود تا بالانس با اسرائیل ایجاد شود و ایجاد بالانس، موجب ثبات خواهد شد.

اما تحقق این گزینه یک مانع دارد و آن هم فتوای مذهبی رهبر عالی ایران، آیت الله خامنه ای در مورد منع تولید، انباشت و بکارگیری سلاح های هسته است.

عموم مراجع مذهبی شیعه نیز فتوای مشابه دارند. در عین حال روشن نیست که در صورت تجاوز نظامی آمریکا به ایران، آیا آیت الله خامنه ای فتوی منع سلاح هسته ای را حفظ خواهد کرد یا نه.

با توجه ه این واقعیت ها، حاکمیت ایران به این جمع بندی رسیده که "مقاومت" را به عنوان اولویت اول جهت مقابله با تهدیدات آمریکا و متحدین منطقه ای خود در دستور کار قرار دهد.

سیاست های ترامپ، دولت و اکثریت توده مردم ایران را برای سیاست های مقاومتی حاکمیت، آماده کرده است.

رهبر عالی ایران اعلام کرده که آمریکا و متحدینش، جنگ اقتصادی و سیاسی و امنیتی علیه ایران را آغاز کرده اند.

«مایک پمپئو» وزیر خارجه آمریکا اخیراً" تصریح کرد که همه گزینه ها از جمله حمله نظامی به ایران روی میز است.

لذا نیروهای مسلح ایران خود را برای درگیری احتمالی نظامی آماده و هسته های جهادی مقاومت برای مقابله با آمریکا در سراسر منطقه و حتی فراتر را بسیج خواهند کرد.

متأسفانه این وضعیتی است که ترامپ با خروج از برجام و اعمال سیاست فشار حداکثری، آن را کلید زده است.

اما هنوز شانس دیپلماسی وجود دارد.

رهبران برجسته جهانی همچون نخست وزیر ژاپن و رییس جمهور فرانسه در تلاش هستند.

حرف زیاد زده شده و قول توخالی هم زیاد داده شده است. لذا دیپلماسی در صورتی موفق خواهد شد که با حسن نیت، قدمهای کلیدی عینی و عملی برداشته شود.

اگر ترامپ خواهان حل بحران خود ساخته باشد، اول باید تیم افراط گرای سیاسی - امنیتی کنونی خود را تغییر دهد که بدون این تغییر موفق نخواهد شد.

قدم کلیدی دوم، برقراری «آتش بس» در جنگ اقتصادی، سیاسی، سایبری و امنیتی علیه ایران است.

«برقراری آتش بس» برای مهار وضعیت ضرورتی اجتناب ناپذیر است.

سوم اینکه ترامپ چند بار تاکید کرده که خواهان توافق با ایران برای اطمینان از عدم دسترسی ایران به بمب هسته ای است.

این خواسته ترامپ از طریق توافقی کلان بر مبنای فتوای مذهبی آیت الله خامنه ای مبنی بر «حرمت و ممنوعیت دائمی ساخت، انباشت و بکارگیری سلاح های هسته ای» و کلیه سلاحهای کشتار جمعی در خاورمیانه، قابل تحقق است.

اگر آمریکا در مورد عدم اشاعه سلاح های هسته ای جدی است، باید با ایران و قدرتهای منطقه ای و جهانی همکاری کند تا اصول برجام در کل منطقه خاورمیانه اجرا شود زیرا برجام در برگیرنده جامع ترین استانداردهای جهانی شفافیت هسته ای و عدم ساخت بمب هسته ای است.

عاری سازی خاورمیانه از سلاح های هسته ای یک میراث تاریخی ترامپ خواهد بود که تنها با تعهد آمریکا به اصول برجام قابل دسترسی خواهد بود.